

SL

SL

SL



EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 25.10.2010  
COM(2010) 593 konč.

## **POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU**

**Poročilo Komisije o izvajanju Direktive 2008/1/ES o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja in Direktive 1999/13/ES o omejevanju emisij hlapnih organskih spojin zaradi uporabe organskih topil v nekaterih dejavnostih in obratih**

## POROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

### **Poročilo Komisije o izvajanju Direktive 2008/1/ES o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja in Direktive 1999/13/ES o omejevanju emisij hlapnih organskih spojin zaradi uporabe organskih topil v nekaterih dejavnostih in obratih (Besedilo velja za EGP)**

#### **1. UVOD**

To poročilo je bilo pripravljeno v skladu s členom 17(3) Direktive 2008/1/ES o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (Direktiva CPNO) in členom 11 Direktive 1999/13/ES o omejevanju emisij hlapnih organskih spojin zaradi uporabe organskih topil v nekaterih dejavnostih in obratih (Direktiva HOS).

Poročilo obravnava tretje obdobje poročanja v Direktivi CPNO (2006–2008), pri čemer temelji na analizi, ki je bila opravljena v prejšnjih poročilih o izvajanju te direktive<sup>1</sup>. V primeru Direktive HOS se nanaša na obdobje izvajanja 2003–2007, v katerem so države članice predložile dve poročili. Poročila za obdobje 2003–2004 obsegajo države članice EU-15, tista za obdobje 2005–2007 pa države članice EU-27. Zbrani podatki zato zajemajo predvsem obdobje pred končnim rokom 31. oktobra 2007 za izvajanje Direktive HOS<sup>2</sup>.

V poročilu so povzeti podatki, ki so jih poslale države članice z uporabo ustreznih vprašalnikov, ki jih je sprejela Komisija<sup>3</sup>, in elektronskih orodij za poročanje, ki jih podpira infrastruktura ReportNet<sup>4</sup>, s čimer se je zmanjšalo breme za države članice. Da bi obenem omogočila celovit javni dostop do sporočenih podatkov, je Komisija razvila spletno stran z „informacijskim sistemom za poročanje industrijskih emisij“<sup>5</sup>.

Države članice so večinoma spoštovale svoje obveznosti poročanja na podlagi obeh direktiv, čeprav so se nekatere med njimi pozno odzvale. Zahtevanih informacij na podlagi Direktive CPNO ni zagotovila Grčija, Luksemburg jih je zagotovil šele pred kratkim, zato Komisija ni mogla ustrezno oceniti informacij za namen tega poročila. Komisija je navedenima državama članicama izdala opozorilo in ker rezultatov ni bilo, je nato maja 2010 uvedla postopek za ugotavljanje kršitev (ki se bo za Luksemburg zaradi nedavne predložitve informacij zaključil). V tem poročilu so zato navedene ugotovitve za 27 držav članic na podlagi Direktive HOS in 25 držav članic na podlagi Direktive CPNO.

---

<sup>1</sup> Sklici: COM(2003) 354, COM(2005) 540, COM(2007) 843.

<sup>2</sup> Podatki so podrobneje povzeti in analizirani v dveh tehničnih poročilih: [http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/2006\\_reportspdf/ EN\\_1.0\\_&a=d](http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/2006_reportspdf/ EN_1.0_&a=d) in [http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/implementation\\_2005-07/final12\\_marchpdf/ EN\\_1.0\\_&a=d](http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/implementation_2005-07/final12_marchpdf/ EN_1.0_&a=d).

<sup>3</sup> CPNO: Odločba 2006/194/ES, HOS: Odločba 2002/529/ES.

<sup>4</sup> Za več informacij o infrastrukturi ReportNet: <http://www.eionet.europa.eu/reportnet>.

<sup>5</sup> Več informacij o informacijskem sistemu za poročanje industrijskih emisij: <http://iris.eionet.europa.eu/>.

Medtem sta bili obe direktivi skupaj s petimi drugimi zakonodajnimi dokumenti<sup>6</sup> združeni in prenovljeni v novo Direktivo o industrijskih emisijah. O njej sta se načelno dogovorila Svet in Evropski parlament, obe zakonodajni telesi<sup>7</sup> pa naj bi jo uradno sprejeli do konca leta 2010. Pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene v prejšnjih poročilih ali med trenutnim obdobjem poročanja, so bile v Direktivi o industrijskih emisijah večinoma odpravljene.

## **2. DIREKTIVA O CELOVITEM PREPREČEVANJU IN NADZOROVANJU ONESNAŽEVANJA (DIREKTIVA CPNO)**

Cilj Direktive CPNO je doseči celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja okolja, ki nastaja zaradi okoli 50 000 velikih industrijskih obratov v EU-27. Direktiva od obratov zahteva, da delujejo v skladu z dovoljenji, ki vključujejo mejne vrednosti emisij ali druge tehnične ukrepe ob uporabi najboljše razpoložljive tehnologije (NRT) s ciljem preprečitve ali zmanjšanja emisij v vodo, zrak ali tla in zmanjševanja drugih vplivov na okolje.

Prvotna Direktiva CPNO je bila sprejeta leta 1996, od oktobra 1999 pa se je uporabljala tako za nove obrate kot že obstoječe obrate, v katerih je upravljavec izvedel bistvene spremembe. Od 31. oktobra 2007 se direktiva uporablja tudi za obstoječe obrate.

### **2.1 Prenos Direktive CPNO v nacionalne zakonodaje**

Komisija je v okviru prejšnjih obdobj poročanja ocenila prenos Direktive CPNO v nacionalne zakonodaje. Na podlagi rezultatov je zaradi nepravilnega prenosa proti 16 državam članicam uvedla postopke za ugotavljanje kršitev. Prizadevanja držav članic za odpravo težav so sčasoma privedla do precejšnjega izboljšanja, tako da zadeva trenutno ostaja odprta le še v Estoniji in Litvi.

Nacionalne pravne določbe za prenos Direktive CPNO so bile v obdobju 2006–2008 v 19 državah članicah spremenjene, predvsem z namenom uskladitve nacionalnih in regionalnih predpisov z direktivo, izboljšanja nekaterih vidikov v zvezi s sodelovanjem javnosti, uvedene pa so bile tudi spremembe v porazdelitvi pristojnosti med različnimi organi.

### **2.2 Izvajanje Direktive CPNO**

#### ***Izdajanje in kakovost dovoljenj***

Da bi države članice upoštevale končni rok direktive, tj. 30. oktober 2007, jih je Komisija spremljala in podpirala pri izdajanju dovoljenj. Vendar veliko držav članic ni izpolnilo svoje obveznosti.

Zaradi pomanjkljivega napredka pri izdajanju in pregledovanju dovoljenj, je Komisija uvedla postopke za ugotavljanje kršitev proti Belgiji, Danski, Grčiji, Španiji, Italiji, Malti, Portugalski, Sloveniji, Avstriji, Franciji, Irski in Švedski. Doslej so bili razen štirih vsi primeri

---

<sup>6</sup> Prenova Direktive CPNO poleg direktiv HOS in CPNO zajema še Direktivo 2001/80/ES o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav, Direktivo 2000/76 o sežiganju odpadkov in tri direktive o titanovem dioksidu (78/176/EGS, 82/883/EGS in 92/112/EGS).

<sup>7</sup> Evropski parlament je svoje stališče sprejel ob drugi obravnavi 7. julija 2010: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0267+0+DOC+XML+V0//EN&language=EN#top>.

predani Evropskemu sodišču za človekove pravice, ki je leta 2010 obsodilo Belgijo, ki ni spoštovala zahteve glede končnega roka iz direktive.

Komisija si je prizadevala tudi zagotoviti kakovost izdanih dovoljenj. V študijah primerov je bilo proučenih 61 obratov za celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja v 16 državah članicah in 12 obravnavanih sektorjih. Končna poročila teh študij so na voljo na spletni strani Evropske komisije<sup>8</sup>. Glavna težava, ki jo ugotavlja Komisija, je le majhno število dovoljenj, ki odražajo uporabo NRT, kot navajajo tudi referenčni dokumenti o NRT. Zlasti ni bilo mogoče pojasniti velikih razlik med referenčnimi dokumenti o NRT in pogojev za dovoljenja, ki so bili določeni za več kot 50 odstotkov preverjenih obratov. V nadaljnji študiji, ki trenutno še poteka, bo obravnavanih še 50 obratov v 10 državah članicah.

V Direktivi o industrijskih emisijah bo več poudarka na tem, da se pri določanju pogojev za dovoljenja upoštevajo sklepi o najboljši razpoložljivi tehnologiji, ki izhajajo iz referenčnih dokumentov o NRT. Ti sklepi bodo sprejeti kot izvedbeni akti s pravnim učinkom. Zato Komisija pričakuje, da se bo uporaba NRT odražala v dovoljenjih CPNO.

### ***Pregledovanje dovoljenj***

Člen 13 Direktive CPNO zahteva redno pregledovanje in posodabljanje dovoljenj. To je še posebej potrebno, kadar bistvene spremembe v NRT omogočajo občutno zmanjšanje emisij brez prekomernih stroškov.

Številne države članice so v svojih pravnih sistemih uvedle posebne predpise za pregledovanje in posodabljanje dovoljenj, med katerimi so precejšnje razlike. Nekatere države članice so tako določile čas veljavnosti dovoljenj CPNO, po katerem je podaljšanje obvezno. Dovoljenja tako v Avstriji in Romuniji veljajo 10 let, na Češkem, Slovaškem in v Španiji pa 8 let. Na Slovaškem so lahko veljavna tudi 10 let, če obrat uvede sistem okoljskega ravnanja. Nekatere druge države, kot so Poljska ali Združeno Kraljestvo, so uvedle splošno zahtevo po rednem podaljševanju dovoljenj, kot je navedeno v posameznem dovoljenju.

Pojem NRT je dinamičen in se razvija s časom, zato je dovoljenja treba posodabljati, da se spodbuja stalno izboljševanje odnosa do okolja v industriji. Direktiva o industrijskih emisijah določa podrobnejša pravila o pregledovanju dovoljenj in še zlasti določa obvezno pregledovanje dovoljenj v roku štirih let po izdaji sklepov o NRT.

### ***Prehodna obdobja za nove države članice***

V številnih novih državah članicah za nekatere obrate veljajo posebna odstopanja na podlagi njihove pristopne pogodbe in sorodnih pravnih aktov. Odstopanja se nanašajo na zahtevo po delovanju takih obratov v skladu z mejnimi vrednostmi emisij, enakovrednimi parametri ali tehničnimi ukrepi na podlagi najboljše razpoložljive tehnologije (člen 9(3) in (4)). Komisija skrbno spremlja spoštovanje odstopanj na podlagi pristopne pogodbe. Po 31. decembru 2015 odstopanja ne bodo več veljavna.

---

<sup>8</sup> [http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ippc\\_rev/library](http://circa.europa.eu/Public/irc/env/ippc_rev/library). Tretje poročilo v tem postopku bo tekom leta 2011 objavljeno na isti spletni strani.

### ***Usklajevanje med posameznimi organi v postopku za izdajo dovoljenja***

Kadar v postopku za izdajo dovoljenja sodelujejo različni okoljski organi, se v Direktivi CPNO zahteva notranje usklajevanje, da se zagotovi učinkovit in enoten pristop. Vendar se stopnja usklajevanja in upravni organi, ki pri tem sodelujejo, med posameznimi državami članicami razlikujejo, zlasti zaradi razlik v njihovi notranji upravni organiziranosti. Španija je na primer imenovala osrednji pristojni organ, ki sprejema primere od drugih organov (npr. občin ali organov, ki upravljajo porečja), medtem ko v Avstriji deluje organ, ki je pristojen za splošen postopek izdaje dovoljenj in za imenovanje ustreznih strokovnjakov za posamezna tematska področja.

### ***Izmenjava informacij o najboljši razpoložljivi tehnologiji***

Na podlagi člena 17(2) Direktive CPNO mora Komisija poskrbeti za izmenjavo informacij o NRT. V ta namen je bil ustanovljen forum za izmenjavo informacij (Information Exchange Forum – IEF), ki združuje različne interesne skupine, predstavnike vseh držav članic, pa tudi predstavnike ustreznih sektorjev industrije in okoljskih nevladnih organizacij (NVO). V okviru foruma potekajo razprave o splošnih vprašanjih v zvezi z izmenjavo informacij o NRT; forum tudi podaja svoja mnenja o posameznih referenčnih dokumentih o najboljši razpoložljivi tehnologiji, preden jih sprejme Komisija.

Izmenjava informacij poteka prek tehničnih delovnih skupin, ki delujejo po posameznih sektorjih. V skupinah so predstavniki držav članic in industrije ter strokovnjaki iz NVO, upravlja pa jih Evropski urad CPNO (EIPPCB)<sup>9</sup> v okviru Komisije. Urad je tudi pristojen za pripravo referenčnih dokumentov o NRT.

Komisija je do sedaj sprejela 33 referenčnih dokumentov o NRT, med katerimi jih 27 pokriva posamezne sektorje, 6 pa horizontalne zadeve. Referenčne dokumente o NRT je treba redno pregledovati, Komisija pa si prizadeva za preglede ob 8-letnih časovnih intervalih. Prvi revidirani referenčni dokument o NRT (proizvodnja cementa, apna in magnezijevega oksida) je bil sprejet junija 2010, devet ostalih pa se še pregleduje.

Države članice priznavajo pomen referenčnih dokumentov o NRT pri izvajanju direktive, izrazile so tudi zadovoljstvo z njihovo vsebino. Nekaterе države članice, kot so Francija, Nemčija, Italija, Poljska in Španija, skrbijo za prevode celotnih referenčnih dokumentov o NRT ali njihovih delov.

V Direktivi o industrijskih emisijah sta pojasnjena pravni status referenčnih dokumentov o NRT in vloga različnih sektorjev pri izmenjavi informacij, kar bo zagotovilo kakovosten rezultat procesa in okrepilo uporabo sklepov o NRT pri izvajanju direktive.

### ***Inšpekcijski pregledi in dejavnosti***

V skladu s členom 14 Direktive CPNO morajo nosilci dejavnosti redno obveščati pristojne organe o rezultatih spremljanja emisij in njihovim predstavnikom po potrebi pomagati pri izvajanju inšpekcijskih pregledov na kraju samem. Dejanska praksa spremljanja in uveljavljanja skladnosti se med državami članicami ali celo znotraj posameznih članic močno razlikujejo. Večina držav članic je uvedla spletne podatkovne baze ali omogočila pošiljanje poročil o spremljanju po elektronski pošti. Komisija spodbuja uporabo takšnih orodij, ki

---

<sup>9</sup> Več o uradu CPNO: <http://eippcb.jrc.es/>.

olajšujejo pretok informacij med nosilci dejavnosti in javnimi organi ter zmanjšujejo upravna bremena.

Številne države članice, npr. Slovenija, Združeno kraljestvo, Madžarska, Estonija, Litva, Francija, Malta in Ciper, so uveljavile minimalno pogostnost inšpekcijskih pregledov; običajno to pomeni enkrat letno. V nekaterih primerih je določena celo krajša pogostnost.

Z Direktivo o industrijskih emisijah so bile nadalje razvite določbe o spremljanju skladnosti. Direktiva je v zvezi z inšpekcijskimi pregledi ubrala pristop, ki temelji na analizi tveganja, določa pa tudi minimalno pogostnost obiskov na kraju samem. Direktiva bo tako glede inšpekcijskih pregledov in dejavnosti postala najnaprednejša okoljska direktiva doslej.

### ***Dostop do informacij in sodelovanje javnosti***

Med zadnjim obdobjem poročanja so številne države članice izboljšale zagotavljanje informacij javnosti in samo sodelovanje javnosti. Med izboljšave sodijo pogostejše posodabljanje podatkov, dopolnitve javnih podatkovnih baz ali spletnih strani ter možnosti, da imajo tudi druge države članice dostop do informacij. Vse države članice obenem spodbujajo uporabo novih tehnologij za dostop do informacij in dovoljenja so sedaj vse pogostejše dostopna prek spleta.

Nekatere države članice podatke o industrijskih emisijah združujejo v enoten informacijski sistem, npr. tako, da omogočajo skupen prikaz podatkov, zbranih prek njihovih registrov izpustov in prenosov onesnaževal (RIPO), in podatkov na napravah za CPNO. Komisija pozdravlja te pobude in poziva vse države članice, naj sodelujejo v tem procesu združevanja.

Evropski RIPO (<http://prtr.ec.europa.eu/>) na ravni EU zagotavlja informacije o okoli 25 000 industrijskih obratih, med katerimi jih je velika večina obratov za CPNO. Komisija prek sistema „Industrial Emissions Reporting Information System“ (na voljo na naslovu <http://iris.eionet.europa.eu/>) hkrati zagotavlja dostop do informacij, ki jih države članice sporočajo v zvezi z Direktivo CPNO in drugimi direktivami, ki urejajo industrijske emisije.

Z Direktivo o industrijskih emisijah so se povečale pravice državljanov glede dostopa do informacij in zlasti glede javne dostopnosti tistih sklepov, ki v postopku izdajanja dovoljenj pomenijo odklon od sklepov o NRT ali pri katerih gre za uporabo interneta pri zagotavljanju takšnih pravic.

### ***Standardi kakovosti okolja***

Po Direktivi CPNO morajo pristojni organi pri izdaji dovoljenja za CPNO uporabiti dodatne ukrepe, če standard kakovosti okolja zahteva strožje pogoje od tistih, ki jih je mogoče doseči z uporabo NRT. Takšna zahteva je prisotna tudi v nacionalnih zakonodajah vseh držav članic. Vendar je doslej le šest držav članic poročalo, da so morale uporabiti te določbe.

Med sprejetimi dodatnimi ukrepi so zahteve glede izpustov odpadne vode na občutljivih območjih (pitne) vode na Danskem, Irskem, v Italiji in Belgiji.

### ***Čezmejno sodelovanje***

V primerih, ko se neka država članica zaveda, da bo delovanje določenega obrata imelo pomembne škodljive vplive na okolje v drugi državi članici, Direktiva CPNO zahteva, da nosilec dejavnosti zadevnemu organu države članice pošlje vse informacije, ki so dostopne v

Prilogi V k direktivi. Sem spadajo prošnja za dovoljenje in podatki o organu, ki je pristojen za odločanje o izdaji dovoljenja. Kot pri prejšnjih obdobjih poročanja so države članice znova navedle, da je bilo čezmejno sodelovanje omejeno. Osem držav članic (Nemčija, Belgija, Italija, Romunija, Slovenija, Slovaška, Francija in Nizozemska) je poročalo, da so uporabile te določbe, šlo pa je zgolj za majhno število dovoljenj.

### **2.3 Akcijski načrt Komisije za izvajanje CPNO**

V svojem sporočilu „Na poti k boljši politiki o industrijskih emisijah“<sup>10</sup> je Komisija predstavila izvedbeni načrt, ki obravnava številna pomembna vprašanja, vključno s tem, kako bodo države članice prenesle in izvajale direktivo, ter z izboljšanjem procesa priprave referenčnih dokumentov o NRT. Zbirna preglednica v Prilogi I kaže, da je bil akcijski načrt skoraj v celoti izveden in večinoma prek Direktive o industrijskih emisijah.

Z začetkom veljavnosti Direktive o industrijskih emisijah bo Komisija podprla države članice pri njihovih prizadevanjih za popoln prenos in izvajanje te direktive. Nekateri ukrepi iz Priloge I se bodo torej nadaljevali v okviru izvajanja Direktive o industrijskih emisijah.

### **3. DIREKTIVA O OMEJEVANJU EMISIJ Hlapnih organskih spojin zaradi uporabe organskih topil v nekaterih dejavnostih in obratih (DIREKTIVA HOS)**

Cilj Direktive HOS je preprečiti ali zmanjšati učinke emisij hlapnih organskih spojin (HOS) v zrak na zdravje ljudi in okolje. Direktiva zlasti spodbuja zamenjavo topil z najbolj škodljivimi posledicami za zdravje z drugimi, potencialno manj škodljivimi snovmi. Direktiva HOS ureja različne dejavnosti, kjer se uporabljajo organska topila, kot so premazovanje, razmaščevanje, tiskanje in proizvodnja črnila. Vse obrate, ki spadajo v obseg uporabe direktive, je bilo treba odobriti ali registrirati do konca oktobra 2007.

Direktiva o industrijskih emisijah vključuje tudi določbe Direktive HOS.

#### **3.1 Prenos Direktive HOS v nacionalne zakonodaje**

Države članice so po večini prenesle direktivo v svoje nacionalne zakonodaje, vendar so bile med zadnjim preverjanjem skladnosti ugotovljene nekatere težave, zlasti kar zadeva prenos nekaterih opredelitev, zahteve za spremljanje, obseg uporabe direktive in mejne vrednosti emisij. Pri podpori državam članicam pri prenosu Direktive o industrijskih emisijah bo Komisija upoštevala ugotovitve iz tega preverjanja.

#### **3.2 Izvajanje Direktive HOS (2003–2007)**

##### ***Splošna vprašanja glede izvajanja***

Po informacijah, ki so jih zagotovile države članice, ni mogoče sklepati, da pri izvajanju Direktive HOS prihaja do težav. Države članice so po večini izvedle določbe, ukrepe in prakse, ki so potrebne za skladnost z različnimi vidiki direktive. Skladnost se zagotavlja z obveznostjo nadzora in poročanja ter z inšpekcijskimi pregledi in dejavnostmi (s pregledovanjem dokumentov in obiski na kraju samem), dodatno pa se izboljšuje s podpornimi ukrepi, kot so izobraževanje in oblikovanje smernic za pristojne organe.

---

<sup>10</sup> COM(2007)843 konč.

Po poročanju nekaterih držav članic prihaja do težav v izvajanju Direktive HOS v sektorju kemičnega čiščenja. Načrt ravnanja s topili, ki je glavni instrument za ocenjevanje skladnosti na ravni obrata, je po mnenju nekaterih pristojnih organov prezapleten za ta sektor in se težko izvaja spričo majhnosti večine vključenih podjetij in velikega števila obratov. Številne države članice so razvile poenostavljene postopke izvajanja in ocenjevanja skladnosti z določbami Direktive HOS; Komisija glede slednjega opravlja ustrezne pogovore.

### ***Vključeni objekti***

Konec leta 2007 je v 27 državah članicah EU delovalo okoli 53 000 obratov, ki so spadali v obseg uporabe Direktive HOS. Potem ko je bila Direktiva HOS spremenjena z Direktivo 2004/42/ES<sup>11</sup> (Direktiva o dekorativnih barvah), s katero je bilo iz obsega uporabe Direktive HOS po večini izločeno ličenje vozil, se je število obstoječih obratov v državah članicah bistveno zmanjšalo. Konec leta 2004 je večina obratov pod okriljem Direktive HOS (v 15 takratnih članicah EU) spadala v sektor ličenja vozil (54 %) in kemičnega čiščenja (16 %), vendar pa je konec leta 2007 kemično čiščenje z 39 % obratov postalo največji sektor. Številne države članice so še naprej poročale o površinski zaščiti in ličenju vozil na podlagi Direktive HOS (27 % vseh obratov v poročilih), čeprav je bila ta dejavnost večinoma izvzeta iz obsega direktive.

Po poslanih podatkih je bilo po letu 2003 le majhno število obstoječih obratov odobrenih ali registriranih. Na podlagi tega je mogoče sklepati, da so številne države članice pred omenjenim datumom že imele v veljavi zakonodajo, po kateri sta bili potrebni registracija ali odobritev teh obratov.

### ***Možnosti za doseg zmanjšanja emisij***

Direktiva HOS državam članicam ponuja dve glavni možnosti, po katerih lahko posamezni obrati dosežejo zahtevana znižanja emisij HOS; bodisi morajo upoštevati mejne vrednosti emisij ali enakovredne ciljne vrednosti v programu zmanjševanja emisij.

Sporočeni podatki kažejo, da v mnogo državah članicah le zelo redki obrati, če sploh, uporabljajo programe zmanjševanja emisij. Poleg tega številni pristojni organi zaradi težav pri določanju enakovrednosti med programi zmanjševanja emisij in uporabo mejnih emisij vrednosti očitno raje uporabljajo mejne vrednosti. Takšno je stanje zlasti v tistih državah članicah, kjer so pred izvajanjem Direktive HOS za obrate veljale mejne vrednosti emisij.

Direktiva HOS ponuja državam članicam tudi tretjo možnost za doseg skladnosti in sicer je to priprava nacionalnega akcijskega načrta za splošno zmanjšanje emisij HOS, enakovredno tistemu, ki bi ga bilo možno doseči s pristopom na ravni obrata. Takšnega nacionalnega načrta ni uvedla nobena država članica.

### ***Odstopanja od mejnih vrednosti emisij***

Direktiva HOS dovoljuje odstopanja od nekaterih mejnih vrednosti, če se ukrepi zmanjševanja emisij ne izkažejo za ekonomsko in tehnično izvedljive. To je lahko v primeru dejavnosti, kot sta ladjedelništvo in izdelava zračnih plovil, ki ju ni mogoče izvajati v zaprtih pogojih. Okoli polovica držav članic je prijavila odstopanja, ki pa so sicer vključevala manj

---

<sup>11</sup> UL L 143, 30.4.2004, str. 87–96.

kot 0,01 % vseh obratov. Na podlagi prejetih informacij ni bilo mogoče presoditi, katera merila so bila uporabljena oziroma kakšni alternativni pogoji so bili predpisani.

### ***Pobude Komisije za spodbujanje izvajanja***

Po členu 7 Direktive HOS mora Komisija poskrbeti za izmenjavo informacij o uporabi in nadomeščanju organskih topil. V ta namen je Komisija razvila spletno stran, ki omogoča dostop do navodil in dobrih praks o zamenjavi topil<sup>12</sup>, pa tudi do navodil v zvezi s posameznimi dejavnostmi<sup>13</sup>. Komisija je obenem tesno sodelovala z državami članicami pri iskanju odgovorov na vprašanja v zvezi z izvajanjem Direktive HOS, zlasti kar zadeva področje uporabe in samo uporabo programa zmanjševanja emisij.

### ***Povezanost z drugo zakonodajo EU***

Direktiva o dekorativnih barvah določa mejne vrednosti za vsebnost HOS v nekaterih dekorativnih barvah in izdelkih za ličenje vozil. Številni taki proizvodi se uporabljajo v obratih, ki jih ureja Direktiva HOS. Zato je bila direktiva spremenjena tako, da je bila navedena dejavnost izključena iz obsega njene uporabe. Kot že omenjeno je ta sprememba povzročila občutno zmanjšanje števila obratov, ki spadajo v obseg uporabe Direktive HOS. Vendar so se nekatere države članice odločile, da za ta sektor obdržijo zahteve iz Direktive HOS, kot eksplicitno dovoljuje Direktiva o dekorativnih barvah. S slednjo so nekateri proizvodi obenem izvzeti iz upoštevanja mejnih vrednosti HOS, če se prodajajo izključno za uporabo v obratih, ki jih ureja Direktiva HOS.

Prekrivanje med tema dvema direktivama je med zainteresiranimi stranmi in pristojnimi organi povzročilo nekaj zaskrbljenosti. Komisija si je prizadevala za razjasnitev okoliščin, zadeva pa je bila obravnavana tudi med pregledom Direktive o dekorativnih barvah, o čemer bo Komisija poročala v ločenem sporočilu.

Za nekatere večje obrate, ki opravljajo dejavnosti površinske obdelave, velja tako Direktiva HOS kot Direktiva CPNO. Ti obrati morajo zato biti dovoljeni, v dovoljenih pa morajo biti določene mejne vrednosti emisij na podlagi NRT. V slednjih primerih kot minimalne zahteve veljajo mejne vrednosti iz Direktive HOS. Medsebojna povezanost Direktive HOS in Direktive CPNO je bila podrobno upoštevana v okviru Direktive o industrijskih emisijah.

## **4. SKLEPNE UGOTOVITVE**

### ***Direktiva o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (Direktiva CPNO)***

Kot kažejo poročila držav članic o izvajanju Direktive CPNO, morajo nekatere države zaključiti postopek izdajanja dovoljenj, da zagotovijo skladnost z direktivo. Obenem so študije primerov, ki jih je izvedla Komisija, pokazale, da dovoljenja premalo temeljijo na NRT. Ugotovljeni so bili še nekateri drugi problemi, npr. potreba po bolj usklajenem mehanizmu inšpekcijskih pregledov in zmanjšanju administrativnih bremen ter dejstvo, da z Direktivo CPNO ni bilo mogoče doseči nekaterih ključnih ciljev politik. Te probleme je treba v čim večji meri rešiti z Direktivo o industrijskih emisijah.

---

<sup>12</sup> <http://ec.europa.eu/environment/air/pollutants/stationary/solvents/index.htm>.

<sup>13</sup> [http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/guidance\\_documents/final\\_versions&vm=detailed&sb=Title](http://circa.europa.eu/Public/irc/env/voc/library?l=/guidance_documents/final_versions&vm=detailed&sb=Title).

### ***Direktiva o omejevanju emisij hlapnih organskih spojin zaradi uporabe organskih topil v nekaterih dejavnostih in obratih (Direktiva HOS)***

Države članice v svojih poročilih o izvajanju Direktive HOS pred iztekom končnega roka za izvajanje v obstoječih obratih niso navedle kakšnih večjih vprašanj. Izvajanje Direktive HOS je povzročilo nekatere težave v sektorju kemičnega čiščenja zaradi specifičnih značilnosti tega sektorja, vendar se oblikujejo koristni poenostavljeni postopki.

### ***Prihodnja Direktiva o industrijskih emisijah***

Z Direktivo o industrijskih emisijah, ki je še v postopku dokončnega sprejetja, bo sedem direktiv, med njimi tudi Direktiva CPNO in Direktiva HOS, združenih v enoten pravni instrument. S tem bo izboljšana medsebojna povezanost med temi pravnimi instrumenti, številne pomembne določbe, zlasti tiste, ki se nanašajo na spremljanje in poročanje, pa bodo učinkovitejše.

Direktiva o industrijskih emisijah bistveno krepi pomen NRT v postopku izdajanja dovoljenj in rešuje tudi nekatere pomanjkljivosti Direktive CPNO, zlasti v zvezi s pregledovanjem dovoljenj in inšpekcijskimi pregledi. Ko bo Direktiva o industrijskih emisijah začela veljati, naj bi izvajanje s strani držav članic predvidoma postalo učinkovitejše.

### ***Prihodnji ukrepi***

Preden začne veljati Direktiva o industrijskih emisijah, se načrtuje še eno obdobje poročanja za Direktivo HOS (2008–2010) in Direktivo CPNO (2009–2011); Komisija bo zato še naprej spremljala izvajanje teh dveh zakonodajnih aktov. Obenem bo Komisija pripravila vse potrebno, da države članice spodbuja in jih podpre pri prenosu in izvajanju Direktive o industrijskih emisijah.

**Priloga I: Ocena napredka pri izvajanju Akcijskega načrta Komisije za CPNO iz leta 2007**

| <i>Ukrep</i>                                                                                                             | <i>Ocena napredka</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. zagotovitev popolnega prenosa Direktive CPNO                                                                          | 25 držav članic je v svoje zakonodaje ustrezno preneslo Direktivo CPNO. Postopka proti Estoniji in Litvi še tečeta.                                                                                                                                                                                                                     |
| 2. podpora državam članicam pri odpravljanju nepotrebnih upravnih obremenitev                                            | Z Direktivo o industrijskih emisijah bodo odvečna bremena zmanjšana za 32 mio. EUR na leto. Nadaljuje se sodelovanje s skupino neodvisnih zainteresiranih strani za upravne obremenitve na visoki ravni in državami članicami s ciljem zmanjšanja nacionalnih bremen.                                                                   |
| 3. podpora državam članicam pri izvajanju zakonodaje                                                                     | Komisija je nadaljevala komunikacijo z državami članicami, ki se soočajo s težavami pri izdajanju dovoljenj. Na ravni EU je potekala izmenjava informacij o izvajanju CPNO, v državah članicah pa so bile organizirane delavnice.                                                                                                       |
| 4. izboljšanje spremljanja in preverjanj skladnosti uporabe zakonodaje o industrijskih emisijah                          | <p>Komisija še naprej spremlja skupno število izdanih dovoljenj in število posameznih dovoljenj, izdanih v večini držav članic.</p> <p>Kot odgovor na pritožbe državljanov in vprašanja Evropskega parlamenta se še naprej spremlja izvajanje.</p> <p>Uporaba E-RIPO za spremljanje in ugotavljanje morebitnih težav pri izvajanju.</p> |
| 5. boljše zbiranje podatkov za pregled referenčnih dokumentov NRT in močnejše povezave z okvirnim programom za raziskave | <p>Objavljene smernice za boljše zbiranje in pošiljanje podatkov za pregled referenčnih dokumentov o NRT.</p> <p>Sodelovanje z GD RTR glede povezav med referenčnimi dokumenti o NRT in okvirnim raziskovalnim programom. Napredek pri razvoju nove tehnologije v okviru Direktive o industrijskih emisijah.</p>                        |